

hmeljar

GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z o. j. v ŽALCU

ŽALEC, MAJ 1947
Leto II. Štev. 5

Zadružno skladišče št. 1
v Žalcu z modernimi
predelovalnimi napra-
vami

VABILO

na

izredni občni zbor

»HMEZAD« Hmeljarske zadruga z o. j. v ŽALCU,
ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. maja 1947 v dvorani
Doma ljudske prosvete v Žalcu, ob 8. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo o sklepih beograjske konference,
2. Hmeljarstvo v petletnem planu
3. Gradnja laboratorija
4. Volitev zadružnega ljudskega tožilca in
dopolnilne volitve za upravni odbor
5. Slučajnosti.

V primeru, da bi ne bila ob določeni uri skupščina
sklepčna, sklepa veljavno eno uro po določenem času
ne glede na število prisotnih.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Tajnik: Cizej Mirko l. r. Predsednik: Jošt Martin l. r.

Trebljenje v hmeljnikih

V toplih dneh v drugi polovici aprila je obrezana
rastlina ob zmernih podavinah pognala šope krepkih
in zdravih poganjkov. Čim bodo postavljene hmeljevke,
bo treba takoj prekultivirati shojeno zemljo, da nam
ne izpuhti prepotrebna vlaga brez koristi iz tal, ko ne
vemo, kakšni obroki mokrote so nam letos usojeni. Tu
ne gre čakati, češ bomo to že napravili po trebljenju.
Takšno oklevanje bi nas moglo v sušnem letu stati lepe
novce, ko bi bil pridelek toliko manjši in slabši. Zato
izpolnjujemo svojo dolžnost in nujno svetujemo vsem
zadružnikom, da čimprej zrahljajo steptano zemljo med
hmeljskimi vrstami.

Druga pažnja naj velja trebljenju odvišnih poganj-
kov. Nekdaj je bila navada, da so hmeljarji napeljevali
na droge po tri najmočnejše in najdaljše poganjke. Iz-
kušnje pa so pokazale, da dajo ti poganjki neenako-
meren, grob in pičel pridelek. Za primer pozne in hude
slane pa trpijo rastline mimo tega huje, čimbolj so od-
daljene od zemlje. Pred 21 leti so dali takšni nasadi —
po mrazu minus 10° C na dan 12. 5. — same preraščence,
dočim so manj razvite rastline manj trpele. V enem
najlepših nasadov je neki zlikovec porezal na koncu
njive celo vrsto rastlin v zadnjem tednu aprila. Dočim
je dal nasad same preraščence, so bile te porezane rast-

line polno obložene najlepših kobul, tako da je lastnik nejevoljno vzklil: »O, da mi šment ni porezal vsega nasada!« Zato izbiraj pri trebljenju enakomerno razvite poganjke, dolge izpuli ali pa še bolje poreži ter pusti za vsak primer kot rezervo še nekaj poganjkov.

Pri trebljenju pazite na bledikave, nasedene, smrečici podobne kuštravce. To so v zemlji okužene mladice, ki dajejo na spodnjih straneh listov v črni oblogi vedno novih trosov za širjenje peronospor, tega poglavitnega sovražnika lepega zelenega blaga. Naši goldingovi nasadi pokažejo le prav redko kuštravce, toda **treba je biti stalno na straži in pobirati te nosilce bolezni, jih od-**

straniti s hmeljišča in jih sežgati. Le tako moremo preprečiti širjenje te nevarne bolezni že v kali sami. **Nikar ne puščajte odtrganih kuštravcev na njivi, ker se bodo trosi z njih razvili in raznesli po vsem nasadu.** Dobro je, da si rastline, ki so dale kuštravce, primerno zaznamujete, ker so to po večini druge sorte, ki bolj podležejo peronospori. Tudi morebitne goldingove neoporne rastline kaže iz zaščitnih razlogov v jeseni iztrebiti. Če bomo pričeli preganjati peronosporo že pri samem začetku, bo boj proti njej čez leto mnogo lažji in iz leta v leto bo ta bolezen bolj potisnjena na skrajne življenjske pogoje.

Kaj pa je tebe treba bilo

Tako bo s Prešernom vzdihnil mnog hmeljar-zadružnik, ko bo nanese pogovor na graditev Hmeljskega instituta. Kaj vse si ne izmisli upravni odbor, kako bi zapravil naš trdo prigarani denar. Krivico bi delali našim dobrim zadružnikom, če bi jih metali vse v en koš. Veliko se jih namreč zaveda važnosti te nove pridobitve.

Že od vsega začetka našega hmeljarstva so občutili potrebo po takšni ustanovi pionirji te industrijske panoge našega kmetijstva. Iz vsega sveta so vlačili skupaj sadike najrazličnejših hmeljskih sort, jih na oko ocenjevali na rodovitnost in precenjevali njihovo prodajno možnost. Bili so med njimi možje, ki se niso strašili stroškov, ko so iz leta v leto izvajali selekcijo rastline na svojih poljih. Tudi za širšo skupnost so postavili nalogo selekcije hmelja.

Potrebo so občutili vsi, vendar niso prijeli na pravem koncu in niso imeli dovolj vztrajnosti, da izvedejo to svojo dobro namero do kraja. Članarina in prostovoljni prispevki niso mogli pokriti znatnih izdatkov, potrebnih za oživetvorjenje njihove zamisli zlasti, ker je poznala takratna protiljudska oblast hmeljarja le kot dobro molzno kravo pri izterjevanju čezmernih davkov. Da bi mu pa priskočila na pomoč za napredek hmeljarstva, pa ni bilo v njenih namerah. Držati kmeta v siromaštvu in nevednosti kot slepo orodje svoje protiljudske politike, je bila njena parola.

Povsem drugače je danes v naši ljudski državi. Vsak stan je danes v polni meri upoštevan in gredo tudi za kmeta boljši časi v deželo. Po izvedbi petletnega plana, v čigar uresničitev so se uporno zagrizle široke ljudske množice vseh narodov in slojev naše države, bo tudi naš kmet doživel svoje stare pravice in dosegel dostojno plačilo za trud, ko se bo postavil v prve vrste naprednih poljedelcev.

Ena glavnih točk naše hmeljarske petletke je mimo obnove hmeljnikov izgraditev Hmeljskega instituta in ureditev njegovega dela. Kaj pa naj bo ta institut? To bo zgradba, v kateri se bodo raziskovala in reševala vsa pereča vprašanja naprednega hmeljarstva od vzgoje najboljših sort, preiskave zemlje, umetnih gnojil in njih najboljše in najprikladnejše uporaba, nove mere za zatiranje škodljivcev in bolezni, pa do kemične preizkušnje za izvoz namenjenega blaga.

Dejstvo je, da se vsaka rastlina, ki se množi nespolno s podtaknjenci, cepiči, deli gomoljev in slično po letih spridi (degenerira), to se pravi, da ne daje več primernih količin pridelka, prične hirati in rada podleže boleznim in škodljivcem in daje v kakovosti slabo bla-

go. To je tudi prav umevno, saj je vsaka na novo sajenca rastlina še vedno le del iste pred desetletji, da celo stoletji nastale ali vzgojene matrne rastline in je torej prav tako stara. Treba je popraviti hirajoče sorte in vzgojiti nove. Popraviti smo dejali. Danes je znanost tako daleč, da se dajo tudi živa bitja popraviti, kakor smo bili doslej vajeni le pri mrtvem orodju, strojih in napravah. Seveda to ni tako lahko, kakor prišiti zaplato na raztrgane hlače, temveč zahteva takšno delo poleg potrebnega znanja tudi primernih pripomočkov in zlasti primernih prostorov s potrebno stalno toploto, vlago in razsvetljava. Tega vsega, kakor zlasti vzgoje novih sort, ne moremo izvajati na polju in zlasti ne moremo tvegati s težavo pridobljenih novih rastlin, da nam prepadejo zaradi suše, toče ali poškodb po živalih ali ljudeh.

Že pred zadnjo vojno so dajali nekateri posamezniki preiskovati zemljo, da bi mogli prav in v pravi meri uporabiti umetna gnojila. Potrebno bo, da bodo postopno preiskana vsa zemljišča našega okoliša. Tako pa se bodo v lastnem laboratoriju množično izvedene preiskave znatno pocenile in še te krile iz skupnih sredstev. Tudi umetna gnojila kaže pred uporabo preizkusiti tako kemično kakor na rastlini sami, za kar je treba spet potrebnih prostorov in naprav.

Škodljivce in bolezni moramo imeti vedno pod nadzorstvom in preizkušati nova sredstva in boljše načine zatiranja le-teh, če hočemo pridelati res v kakovosti brezhibno blago, kar terja od nas nele izvedba plana, temveč tudi lastna korist. To zahteva mnogo podrobnega dela v laboratoriju, preden preidemo na široko izvedbo dela v hmeljiščih samih.

Plansko gospodarstvo stavi vsako rastlino na tisto mesto, ki ji najbolj ustreza, da nam daje največ in najboljšega pridelka. Pri hmelju pa je poleg zunanjih in količinskih lastnosti zlasti važna množina in kakovost lupulina in njegov sestav. To za bodočnost našega plasi-

SAVINJSKA HRANILNICA

OKRAJNEGA LO CELJE-OKOLICA

V ŽALCU

redno posluje

HMELJARJI NALAGAJTE SVOJ DENAR V SAVINJSKO POSOJILNICO, KJER JE VARNO NALOŽEN IN GA LAHKO VSAK ČAS DVIGNETE!

ranja na svetovnih tržiščih silno važno okolnost pa je možno, naglo in tekoče ugotavljati samo v lastnem laboratoriju, ki je vedno na razpolago ter dela ceneje kakor težko dostopni tuji zavodi. Prav tako je treba s kemično preiskavo postopoma ugotavljati kakovost popravljenih in novih sort, da moremo izmed njih najboljše izbrati ter jih naprej gojiti.

Po vsem tem postane pač vsakomur jasno, da je Hmeljski institut za napredek našega hmeljarstva bolj potreben kakor kruh lačnemu. Vsi drugi okoliši že imajo

slične zavode in bomo s postavitvijo tega tudi mi zamašili občutno vrzel v naši hmeljski produkciji. Zlasti pa bo prišla važnost Hmeljskega instituta do polnega izraza, ko se bo pri stalno se povečajoči svetovni površini zaostrila tekma za prvenstvo in z njim zvezana možnost gladke prodaje tudi v letih nadpridelka.

Sicer pa ni ena streha le za en dež in utegne najti v novem institutu prostor in nege še kakšna druga rastlina v korist širše kmetijske skupnosti.

Položaj hmeljarstva v posameznih državah

Iz »Chmelařské ročenke«, ki jo je izdalo Združenje hmeljarjev v Žatcu za svojo letošnjo skupščino, prinašamo naslednji zanimivi pregled.

Českoslovaška

V žateškem okolišu so začeli s pomladnimi deli neobičajno zgodaj že konec marca 1946. Z nekimi presledki je bila rez končana sredi aprila in se je začela napeljevati žica. V maju so bili hmeljarji pozvani, da poberejo kuštrovce. Ponekod je zadrževal rast bolhač. Sušo je prekinila 20. aprila huda burja v dolini Zlatega potoka. V zadnji tretjini maja so hmelj obsipavali, ko je dosegel 2 m višine. V začetku junija je ponekod hmelj dosegel višino konštrukcij, v nekaterih krajih, zlasti obmejnih, pa še ni bil napeljan. Do konca junija se je rast hmelja zboljšala. V okolišu Kneževsi je 7. junija pobila toča, ki je prizadela okoli 400 ha zemljišč. Škoda je bila zelo občutna, saj so bile trte povsem gole. Listje je sicer znova pognalo, toda kobul hmelj ni nastavil. Zelo zgodaj, že 5. julija, je pričela rastlina cvesti. Sredi julija se je pojavil rdeči pajek, zlasti v dolini Zlatega potoka ter v zapadnem in jugozapadnem delu žateškega okoliša. Škropili so malo in pozno, tako da je bila najmanj desetina pridelka prizadeta po tem škodljivcu, v nekaterih občinah pa več kot polovica nasadov in nekaj hmeljnikov sploh niso obrali.

Obiranje hmelja se je začelo med 16. in 20. avgustom in se je ponekod zaradi pomanjkanja obiralcev zavleklo do 10. septembra. Kobule so bile napram drugim letom velike in je znašalo dnevno povprečje izrujenega obiralca 15—20 mernikov (po 30 litrov). Večina obiralcev je bila šolska mladina, ki je nabrala 5—6 mernikov na dan. Pridelanega hmelja je bilo okoli 40% prvovrstnega, 30% prav dobrega in 30% dobrega. Okoli 500 cst je bilo zaradi poškodovane kakovosti ocenjenih pod 4.000 Kčs.

Nakup hmelja se je pričel 9. septembra in je trajal do konca novembra, le izjemno se je za slabše blago prevzem zavlekel. Vladalo je občutno pomanjkanje obale (embalaže). Do 23. septembra je bilo nakupljenih 30.000 cst, do 10. oktobra 60.000 cst in do 25. oktobra 75.000 cst.

Jugoslavija

Rast hmelja v Savinjski dolini v začetku ni bila povoljna. V juniju je hmelj prehitel to zapoznitev in je pričel h koncu meseca cvesti. V začetku avgusta (mora stati: julija. Op. prevajalca), je pričel hmelj prehajati v kobule. Nepravočasno opršeni nasadi so trpeli na kakovosti. Glavno obiranje je pričelo 15. avgusta in se je gladko izvedlo tako v Savinjski dolini kakor tudi v Bački, ker je bilo dovolj obiralcev. Novih nasadov je bilo v Savinjski dolini 150, v Bački kakih 20 ha.

Pridelek je znašal v Savinjski dolini 14.000–15.000 cst (dejansko 12.000 cst. Op. prevajalca), v Bački pa 2.000 cst. Po kakovosti je bilo v Savinjski dolini do 75% prvovrstnega, do 20% dobrega in 5% slabšega blaga.

Nakup in prodajo vrši v Savinjski dolini zadruga (HMEZAD, Hmeljarska zadruga z o. j.) v Žalcu, ki šteje 2086 članov. Ker je bila v Jugoslaviji trgovina povsem izločena, vrši ta zadruga tudi izvoz. Kljub temu, da se je prav kakor v letu 1945 tudi 1946 leta prodajal jugoslovanski hmelj ceneje v tujino kakor žateški, so dobili jugoslovanski hmeljarji — kar so le ti posebno poudarjali — za hmelj višje cene, kajti razlika med nakupnimi in izvoznimi cenami je prišla v prid hmeljarjem. Hmelj letnika 1945 se je prodal v tujino po 100—130 din za 1 kg, ter so dobili hmeljarji po 80 do 115 din za 1 kg. Hmelj letnika 1946 se je prodal od 90 do 120 din za 1 kg ter so hmeljarji dobili 70 do 91 din za 1 kg. Skupni režijski stroški za 1 kg hmelja znašajo 13.60 din, kar vsebuje izdatke prevzema in uprave pa do prodaje vključno 1,90 din za 1 kg lastne režije zadruga.

Zanimanje za jugoslovanski hmelj je bilo znatno ter bi se mogla prodati tudi trikrat večja količina po 90 do 120 dol. fob Trst. 1.600 cst so kupile domače pivovarne, 1.800 cst je šlo v Ameriko (ZDA), 700 cst v Belgijo, 400 cst v Italijo, 300 cst v Anglijo, ostanek pa v Sovjetsko zvezo.

Kljub temu, da je bil nakup izveden zelo naglo, se je izvoz vršil počasneje in je zastal, ko je Donava zamrznila.

V vsej Sloveniji je 2.274 hmeljarjev, od katerih ima 62% do 5 ha zemlje.

Medtem ko v Savinjski dolini ni zaloga, leži v Bački še 1.200 cst neprodanega hmelja letnika 1945.

Sovjetska zveza

Dve vojni leti je ostala površina pod hmeljem okoli Žitomira in Korostena neobdelana. Leta 1945 se je začela ta površina obnavljati in je dosegla leta 1946 že okoli 3.000 ha. Uporabili so stare nasade, katerim so postavili nove žične konštrukcije. Českoslovaška je dobavila debelo žico in pocinkano 1,5 mm debelo žico za napeljavo rastlin, ki se vsako leto snema. Povprečni hektarski donosi so razmeroma nizki, čeprav jih skušajo z obilnim gnojenjem zvišati. Hmelj je posajen na razmahu 160 x 160 cm. Hmelj pridelujejo v kolhozih, le okoli Dubna (bivša Poljska) je dovoljeno posameznikom gojiti hmelj. Površina okoli Dubna pa znaša le okoli 200 ha. Manjše površine pod hmeljem so v okolici Moskve, vendar ne ustreza pridelek glede kakovosti in se zato ne podpira obnova tam tako kakor na Žitomerskem.

Cena hmelju znaša 900 rubljev za I. vrsto, 675 rub-

ljev za II. vrsto in 450 rubljev za III. vrsto za 50 kg (1 rubelj = 4,50 Kčs).

Da bi se produkcija hmelja zvišala, dobiva vsak kolhoz na vsaki oddani carinski stot (50 kg) hmelja, 2 metrska stota pšenice. Poleg tega se dodeljuje na vsak hektar hmeljišča dodatek tekstilij za 1.400 rubljev, za delavce pa za vsak pridelani metrski stot 800 rubljev. Kdor nasadi novo hmeljišče dobi 10 q žita.

Za večjo oddano množino hmelja od predpisane se doseže 50 % povišek. Tako na primer znaša pri prvovrstnem blagu zvišanje 450 rubljev.

Hmelj se označuje takole: 1. oznaka države, 2. kulturni hmelj in letnik, 3. ukrajinska hmeljska industrija, 4. navedba sorte.

Ročno nabasane vreče po 60—80 kg se odvažajo v žveplarne v Korostenu, Žitomiru in Dubnem.

Produkcija piva ne pokriva povpraševanja.

Francija

Stanje hmelja v Alzaciji je bilo skrajno zadovoljivo. Pred obiranjem se je pojavil v veliki meri rdeči pajek, tako da je bila letina znatno poškodovana.

V Alzaciji zastopa hmeljarske težnje Alzaško združenje hmeljarjev (COPHOUDAL), katero je dogovorilo 19. julija 1946 s pivovarnami tele cene: za Alzaški hmelj 9.000—11.000 frs, Burgundski 9.000—13.000 frs, Lotrinški 8.700—10.000 frs in za hmelj Nord 7.000, 9.000 do 10.000 frs. Te cene je trgovina v sezoni preplačevala skrajno za 1.000, pozneje za 2.500 frs. Zvišanje cen za povprečno 2.000 frs je veljalo za pravilo in je ustrezalo 25 % ponovnemu zvišanju mezd. Ker ni držala dogovorjena cena je prišlo do konflikta med hmeljarji in pivovarnarji, ki niso hoteli vzeti hmelja po zvišani ceni.

Iz francoske cone na Württemberskem so dovažali hmelj za 12.000 frs francoska meja.

V Franciji variro zaradi pomanjkanja slada 2 % pivo. Od 1. marca naprej se bo izdelovalo 10 % pivo, ki bo na nakaznice. Pri varjenju piva dodajo le 10 dkg hmelja.

Nemčija

Hmeljsko površino v Nemčiji cenijo na 6.000 ha, od katerih odpade na Bavarsko 4.600 ha. Nekoliko desetk ha ni bilo obdelanih. Kljub temu je dosegla Holedava 21 cst pridelka na ha. Ves nemški pridelek 1946. leta so okupacijske oblasti zasegle, zvozile v skladišče in klasificirale. Najvišja nakupna cena je znašala 260 RM za cst za ves Holedavski in Špaltski hmelj z izjemo odbirkov. Obalenje se je izvršilo v skladiščih na deželi. V Nürnbergu so uporabljali v celoti le 4 skladišča. Prodajna cena za tuzemstvo je bila 347 RM za 50 kg. Hmeljarji zahtevajo zvišanje cen na 300 RM, to je 4.500 Kčs za 50 kg. Potreba hmelja v Angloameriški coni znaša okoli 40.000 cst. Nemškim pivovarnarjem so dali za varjenje na razpolago neuporabljeni hmelj letnika 1945 z izjemo 6.000 cst, ki so bili določeni za rusko cono. Za civilno prebivalstvo navarjeno pivo je zelo slabo, cena pa izredno visoka. Amerika je do konca 1946. leta nakupila 10.000 cst, Francija z Württembersko 3.500 cst. Tudi Angliji in Belgiji je bil hmelj ponujen. Izvoz hmelja iz Nemčije je plačljiv v dolarjih in je tako nemški hmelj za mnoge države nedostopen in kupujejo hmelj v drugih državah.

Anglija

Od julija naprej je bila rast hmelja ovirana po neprikladnem vremenu, posebno po dežju in hudih burjah. V septembru je podrl uragan (vihar) okoli 500 ha hmelj-

nikov. Obiranje se je pričelo 10. septembra in je pripeljalo 300 posebnih vlakov okoli 135.000 obiralcev. Le male količine hmelja oberejo s stroji. Za obiranje so plačevali 7 do 7,5 pence za bušel, kar je več kakor kdaj koli prej. Obroki kruha za obiralce stare nad 18 let so bili določeni na 12 hlebčkov, za obiralce pod 18 leti pa na 8 hlebčkov tedensko.

Kmetijsko ministrstvo je dovolilo za hmelj v letu 1946 v celem 9.105 ha polja. Rodna ploskev je znašala okoli 8.500 ha. Obiranje je bilo končano 20. oktobra 1946.

Prodajna zbornica (HOP MARKETING BOARD) je postopala pri ocenjevanju hmelja kakor v prejšnjih letih. Ocenjevanje dovoženega hmelja je trajalo vse do srede jan. 1947 in je bilo postavljenih v kakovosti več razlik.

Zaradi višjih pridelovalnih stroškov so bile cene zvišane na povprečje 22,10 funtov za cst, proti 21 funtov za hmelj letnika 1945. Hmeljske cene so bile postavljene že v letu 1932, ko so znašale 9 funtov in so bile prvič izpremenjene šele leta 1939 na 9,5 funtov. Zaradi pomanjkanja ječmena je varjenje piva kontigentirano. Ker primanjkuje tudi hmelja, je tudi dodeljevanje tega kontigentirano. Če bi bilo varjenje piva prosto, bi se poraba hmelja takoj zvišala za 40.000 cst. Anglija mora zato znatni del hmelja uvažati. Iz ČSR je uvozila 4.000 cst, iz Jugoslavije 300 cst in iz Britske Kolumbije 430 cst.

Anglija posveča veliko pozornost kvaliteti hmelja in je tam izboljševanje hmelja na visoki stopnji. Od izboljšanih sort je najpomembnejša Brewers Gold (pivovarsko zlato) z donosom 62 cst na ha (16 letni povpreček) poleg te pa da sorta Bullion Hop donos 65 cst na ha (10 letni povpreček). Te na novo vzgojene sorte se gojijo tudi v Ameriki in Kanadi. Do 52 angleških pivovarn že kupuje novo vzgjene sorte. V letu 1945 je bilo razdeljenih 2.300 cst teh novih hmeljskih sort proti 1.504 cst od letine 1944. Mimo tega se vzgajajo posebne sorte hmelja z večjo odpornostjo proti boleznim

VAŽNOST PRVEGA OPRŠENJA

Čim bo dosegla rastlina višino enega metra, je dolžnost vsakega hmeljarja, da jo pazljivo poprši z bakreno brozgo, da jo tako obvaruje pred peronosporo. Pazljivo smo rekli, to se pravi, da je treba gledati, da popršimo spodnjo stran listov, ker tam se ugnezdi peronospora. Za to prvo pršenje so najbolj prikladne ročne, nahrbtnne pršilnice, za poznejša pa prevozne. To prvo opršenje nasadov je najvažnejše, čeprav se mnogim hmeljarjem zdi še vedno to prazno opravilo. S prav izvedenim prvim pršenjem preprečimo nele pohod peronospore, temveč tudi nevarnega rdečega pajka po rastlini navzgor. Pa nele za boleznijo je važen ta zaščitni pas, popršeno listje tudi bolje raste in dobi temnejšo barvo, kar znači, da bolje diha in usvaja več hrane iz zraka.

Nihče naj zato ne zanemarja prvega pršenja, ker tako ne bo prav nič prištedil, temveč more le izgubiti in to znatne vsote, ker nas svetovni trg s povpraševanjem predvsem po kakovostno neoporečenem blagu sili, da bodo razlike v cenah slabšega blaga iz leta v leto občutnejše. Tako bakrenega apna kakor tudi bakrene galice je dovolj na zalogi. Da se ne bo kdo zgovarjal, češ nisem vedel, ponavljamo: Izvedite zaščitno pršenje prav vsi, čim doseže rastlina en meter, ker vam bo to prineslo vsestransko korist in je povsem lahko izvedljivo. Vsi na delo, da bomo nele izpolnili, temveč tudi prekoračili naš planski zadatek 7000 metrskih stotov kakovostno prvovrstnega pridelka v letu 1947.